

DÉVA ÉS VIDÉKE.

Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi heti lap.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Előfizetési árak:

(helyben házhoz és vidékre postán küldve)
egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Egyes szám ára 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerktársági irodába Szentirmai Alajos nevére címzendők.

Kéziratok — melyek vissza nem adatnak — aláírva és bérmertve küldendők be.
Előfizetések, pénzküldemények, hirdetések és nyilttéri közlemények a kiadóhivatalba (Kroll és Társa könyvnyomdájába) küldendők.

Hirdetési díj: egy háromszor hasábozott garmond so vagy ennek térmértékeért 4 kr.

Többszöri hirdetéseknel árkedvezmény.

Nyilttér: soronként 15 kr.

Hirdetési és nyilttéri díjak előre fizetendők.

Árpád képe.

A Munkácsi Mihálytól alkotott mű ki van téve a székvárosban a muzeum termében közszemlére s egyszersmind ki van téve a különböző felfogású kritikának is, a hányféle lapot olvasunk, annyiféle a dicsérő magasztalás, — annyiféle a kicsinyeskedésig menő bírálat is.

Általában elfogadott nézet, hogy a kép egy mestermű alkotás . . . lehetnek és talán vannak is a részletekben hibák, de egy nagy szabású műnél a részletek hibái eltörpülnek, megsemmisülnek, mert vannak olyan hibás részletek, melyeknek elbírálásánál az egyéni fölfogás vezeti a kritikust, és az ilyen bírálat nem lehet döntő, — ez nem von le semmit az összhang szépségéből, — nem tép le egy levelet sem azon babékoszoruból, melyet a nemzet közvéleménye a világhírű művész fejére tett.

Téves felfogású kritikának tartom azt, a midőn az kifogásoltatik, hogy a képen látható vezérek öltözéke nem korszerű, nem felel meg az akkori időben divatozott viseletnek, mert egyik vezér perzsa szövetű felöltőt visel, míg a másik sodronyból szőtt pánczélinget. Talán a kritikus korszerűbb viseletnek tartaná, ha a művész a vászonra festett honfoglaló magyarokat juhbőrrel bélelt bekecsben, ugyanilyen bőrből készült kucsmával — minőt a mőczök viselnek ősidőktől fogva — állította volna elő; vajjon szebb lett volna-e a kép akkor? . . . Az ilyen kicsinyes hibák nem ártnak a kép szépségének; láttam már én Sárosmegyében egy templomban egy igazán művészi kivitelű oltárképet, melyen Szűz Mária szép aranyos

pártával fején egy rövid bokorugró szoknyában van lerajzolva, s mellette a kis Jézus rojtos bakkancsban, piros szűk nadrágban, kék dalmányban van ábrázolva. A ruhaviselet igaz hogy nem korhűséggel van festve, de a kép mégis teljes összességében oly szép, oly megható, hogy az ember áhitattal áll meg előtte.

Ilyen kicsinyes hibának tartom egy fővárosi lap azon ellenvetését, hogy a honfoglaló hősök kezébe miért adott Munkácsi a Rákóczi-korból való piros zászlót? . . . ezzel azt akarja bizonyítani, hogy Árpád korában nem létezett vörös zászló, pedig a fölnt jelzett lap kritikusanak tudni kellene, hogy abban az időben itt ez országban szlávok és bolgárok is laktak, kik nagyban úzték a rófos kereskedést s ezen üzleti szenvedély megmaradt náluk a jelenkorig; — most is láthatjuk minden szombati heti vásáron a mint a tótok felütik sátraikat és árulják a piros patyolatot, abban az időben is e leigázott faj így folytatta ezen üzletet és nincs kizárva annak a lehetősége, hogy ilyen sátoros tótnál vásárolták a honfoglaló magyarok a piros szövetet nem korteszászlóknak, hanem hadi jelvényeknek.

Egy másik lap kritikusá lényeges hibának tudja be, hogy a művész, némelyik magyar vezér oldalára hosszú svalizsér-kardot kötött; hát korhűség tekintetében ezen kifogás is alaptalan, mert habár a honfoglaló magyarok között abban az időben nem volt kinevezve hadügyminister, kinek ne legyen más okosabb dolga, mint azon törni mindig a fejét, hogy a katonaság ruházatára milyen színű zsinórt és gombot varrjanak és hogy az öldöklő fegyver nemet minél nagyobb arányban tökéletesbitse,

— de minden kétséget kizárólag már abban az időben is léteztek Männlicher, Kropacsek és Werndl-féle föltaláló egyének, kik minden szabadalom nélkül gyártottak különböző fegyvernemeket, kardokat — hosszut és rövidet — és hogy e kardoknak ércből volt hüvelye és nem bőrből, kitetszik abból is mert még akkor nem léteztek se élelmezési tiszték, se állami állatorvosok; tehát bőrtokban nyugvó gyiklesőre nem volt szükség; de döntő érvül szolgál a mellett, hogy hosszú pengéjű kardok már a honfoglalás előtti időkben is léteztek, a byzanci császárság idejében, a mint az egykori rajzok mutatják, a lovasság a mai kardokhoz hasonlókkal volt felfegyverezve, innét is átvehették a magyarok, mint a hogy a mostani korban élő tűzoltók, dragonyosok részére átvették a régi római katonák fénylő ércsisakját.

Egy másik jámbor kritikus abban akad föl, hogy miként festhetett Munkácsi egyik vezér lovának nyeregtakarójára monogrammot, hisz ezt a művészetet abban az időben még nem ösmerték? . . . ez az ellenvetés csak azt bizonyítja, hogy az illető nagyon járatlan a régészeti tudományokban, mert akkor tudnia kellene, hogy a monogramm művészete, annak különböző tárgyakra való alkalmazása már az ó-korban is divatban volt, a fölntmaradt régi domborműveken tisztán láthatók, hogy Kr. e. 745 évvel az assyr lovasság nyeregtakarója olyan cifra himzésekkal, monogrammmal volt elboritva, hogy ilyen himzéseket mai időben nem tanítanak a leányiskolákban; — az egyiptomiaknál is ki volt fejlődve ezen divat; a mumiákat betakaró szöveteken hyeroglyph-be-

DÉVA ÉS VIDÉKE“ TÁRCZAJA.

A nyelv.

A mult számban közölt cikkem folytatását a hibás alkotású szavakkal kezdem meg. És pedig legelőször a kedély-ről s egyúttal a rokonairól szólok.

Igen nagy kifogásom a kedély és két származéka ellen, hogy igen nagy számú jó szót szorítanak ki nyelvünköl (hirtelenjében a következő 15 jut eszembe; kedv, kedvü, kedves, vig, vidám, nyájás, szeretetreméltó, barátságos, barátság, olmes, elme, lélek, szív, kebel, ész) s ma-holnap annyira „kedélyes“ nép leszünk, hogy jókedvű embert lámpással sem találsz közöttünk; vége lesz a vidám társaságoknak, vig czimboráknak; barátságos lakásunkban nem lesz szeretetreméltó, nyájás feleség, csak kedélyes feleség s annak egy kedélyes kis kutyája, melylyel kedves, pardon! kedélyes kis fiaeszkánk vigan, dehogy kedélyesen elmulat. Ma a napszamos nem irigylendő nyugodt kedvvel eszi száraz kenyérét s a böles nem vidám elmével türi a csapásokat, hanem nyugodt kedélylyel és vidám kedélylyel. Igaz, hogy aztán kárpótlásul lelki betegek, nyomasztó gondok és érzelmek, szorongó

s z i v e k, mogorva k e d v e k, felháborodott k e b e l e k sinesenek, sőt pénz dolgában sem szünik meg a b a r á t s á g, hanem csak k e d é l y beteg, nyomasztó k e d é l y, szorongó k e d é l y, mogorva k e d é l y, felháborodott k e d é l y van s pénz dolgában csak a k e d é l y e s s é g szünik meg.

Am a ki megelégszik ilyen kárpótlással, az beszéljen tovább is k e d é l y e s e n, de én nem tudok jó kedvűen (majdnem: k e d é l y e s e n-t irtam) belenyugodni ebbe a szép egyformaságba; a zsarnokságot sem türheti kedé . . . na-no: lelkiem, még ha szó is a leigázója sok szerény társának, épen ezért még egy vádat emelek a kedély ellen, ám ha ezek alól tisztára mossa magát, én is meghódolok neki, különben nem.

Nem csak a tartalma: jelentése, karaktere ilyen meghatározatlan (akár csak sok úrnak a mai világban), hanem az alakja is egészen hibás: mint némely embernek a szeme üveg, a lába meg kaucsuk, s még is büszke a természetére.

Nézzük csak a családfáját; az apja: k e d v, a felesége: é l y; összeillenek, akár egy orankubu hölgy és egy európai uraság. Ilyen mezáliánszából hogy legyen aztán tisztességes gyermek? Nem is lett: a dereka le van törve és a v-t h o z v á n s az é l y-t hozzáadván: k e d é l y. Másik baja, hogy az é l y csak ige törzsohöz tehető a magyarban, névszótóhoz nem; tehát lehet v e s z é l y, s z e g é l y, o s z t á l y stb., de k e d é l y nem.

De a képmására más hasonló szó is alakult s

kiszorítván a vele versengő jobbat, él és uralkodik, pl. ü n n e p é l y: ünnep, ünneplés helyett; e s z é l y: ész, okosság h., s z e n t é l y: szenthely h., s z i v é l y, szivesség stb.

Ilyen fajta hibás szók ezek a látszólag jók is: b e s z é l y: elbeszélés, novella, s e g é l y: segítség, v i s z á l y: vizálgodás stb., melyekben a tő meg van esonkítva.

Méltó párja a kedélynek az i g é n y. Beszéljünk pl. a következő szombati műkedvelők előadásáról. Azzal szemben a közönségnek túlnagy i g é n y e nem lehet, de azért a magasabb i g é n y e k e t is ki fogja (remélhetőleg) elégiteni, s a műkedvelők méltán tartanak i g é n y t a közönség hálájára. Lesznek olyanok is, kik felesigázott i g é n y e k k e l mennek oda s elégedetlen k e d é l y l y e l térnek haza, nem gondolván arra, hogy a játszók-nak egyéb dolguk is annyi van, hogy az is k é p e s egy embert s annak minden erejét és idejét i g é n y - b e venni. Ilyen nyelven mondaná el véleményét a mai városi gavallér. Én szerény faluban növekedvén, ugyanezt így fejezném ki: A szombati műkedvelő előadással szemben a közönségnek t u l s á g o s n a g y k i v á n s á g a i nem lehetnek, de azért az a v á r a k o z á s t t e l j e s e n k i fogja elégiteni, s a műkedvelők méltán várhatják a k. h.). Lesznek olyanok is, kik nagy k ö v e t e l é - s e k k e l mennek oda s elégedetlen l é l e k k e l térnek haza, nem gondolván arra, hogy a játszók-

tük vannak bevarrva. De már a vadnépeknel is, kik ruhát nem viselnek soha, divatban volt és van is a monogramm viselése, mert testükre olyan cifra alakokat, betűknek látszó jegyeket tatoviroznak be, hogy ezeket érdemes lenne szöveteiken megörökíteni.

Már a legrégebb időben is — valamint a jelenkorban — mindig a nőknél volt leginkább kifejlődve a monogramm-mánia, — a bécsi udvari képtárban van egy nagy értékű festmény, mely Semiramis királynét tünteti föl családi otthonában, a midón éjjeli nyugalomra tér, — háló főköttőjén, mely alá elrejtette dús haját, egy terenyi nagyságu monogramm látható.

Én szerintem nem ezekben van a hiba; a felsorolt hiányok mind lényegtelenek; a kicsinyeskedő kritika nem árthat a kép művészi értékének, hanem a mi a képet nemzeti nyibusától megfosztja, az, hogy az alakok nem az igazi magyar faj típusait viselik; azok nem a nemzet testéből-véréből valók; — a ki egy nemzetnek ezredéves multját akarja vászon megörökíteni, annak közöttünk kell élni évekig, tanulmányozni több vidékeken lakó magyarok arcjellegét, ott van a Jászság, Kún-ság, a Hajdumegyék, a hol olyan szép szabásu arczu, magas sugár növésű, erős termetű magyar férfiak találhatók, minőket isten csak jó kedvében saját képmására teremthetett, nem volt szükség, hogy Páris és annak környékét kutassa föl, hogy élő modelleket szerezhessen; én megengedem, hogy ezek közt is vannak sokat mondó kifejező szép arcok, de mégis hiányzik azokon az a sajátságos vonás, mely a magyar arcznak sajátságos jelleget kölcsönöz; most még velünk megtörténhetik az a szégyen is, hogy ha az ezredéves kiállításra eljönnek a francziák és meg fogják tekinteni a monumentális képet, valamelyik vezér alakjában föl fognák ösmerhetni valami veszélyes francia anarchistát, vagy valami párisi naplopót.

Mennyi szép alakkal szolgálhattunk volna itthon neki — a liberalis ministerek közül;

nak egyéb dolguk is annyi van, hogy azok magokra is lefoglalják minden erejüket és idejüket.

A ritkított szókból kiki láthatja, hogy miféle különbség van a két mondás között s mennyi egészen jó kifejezést szorít ki az igény. Mint a kedély a német Gemüth, úgy az igény a német Anspruch mintájára készült: spruch = mondás, szólas, ige; ez utóbbira az e elhagyásával oda tették a nyelvben nem élő ény képzőt s készen volt az: igény s csakhamar diadalt ült annyi társa felett. Társai: idény: időszak, évszak, évad helyett, korány: hajnal, reggel h., talány: rejtvény h., fölény: felsőbbség h., előny: haszon, elsőbbség, jó oldal h. (származéka: előnyös: kedvező, hasznos), hátrány: kár, rövidség, rossz oldal, kisebbség h. (hátrányos: kedvezőtlen, káros), sétány: sétatér, sétatút; mozdony: gőzkoesi, lokomotív; öltöny: ruha, öltözet stb.

Hasonló alakjuk miatt, bár más úton keletkeztek, itt említem meg a vegyítéstani elnevezéseket: iblany (jod), köneny (hidrogén), légeny (nitrogén), széneny (szén, carbon) stb. Ezeket ma már nem is igen használják, de nem is szabad; ha más nemzetek a görög műszókat használják az ilyen fogalmakra, miért lennének mi ilyen káros eszköz alkalmazásával jobbak azoknál?

De hogy hosszadalmas ne legyek, rövidre fogom a dolgot, s ki megfogadja, annak tanácsolom, hogy szép magyar nyelvünk érdekében minél ritkábban (s ha teheti, soha se) használjon nok, nők, da, de, ár, ér, -ne, ar, or végű szókat s különösen ne ezeket belőlük: látnok (jós), könyv-, pénz- táros), gondnok: (gondviselő), díjok (napidíjas), dalnok (énekes), iroda (írászo), szálloda (szálló, vendégfogadó), óvoda (kisdédvő, óvó), tanaoda (iskola), lövölde (lövő-

Szilági Dezső hogy beillett volna Lehel vezérnek, Wekerle bajusztalan arczával milyen jól bevált volna a hódoló tót küldöttség vezetőjének, — szóval nevezetesebb férfiaink közül választhatott volna tetszés szerint akárhányat és így kettős nyereségünk lett volna: a kép lett volna igazán magyar jellegű — és megörökítette volna azokat, kik az ezredéves ünnepe idején nálunk vezérszerepet játszanak.

Dévai előlegezési szövetkezet.

F. hó 25-én délután tartotta meg a Dévai Előlegezési szövetkezet évi nagygyűlését, számos részvényes tag jelenlétében.

Lengyel Gergely igazgató mint ideiglenes elnök rövid beszédben üdvözölte a jelenlevőket s a gyűlést megnyitotta.

Ezután Szöllősy Lajos állott föl, hogy az igazgatóság jelentését megtegye, de miután ezen jelentés kinyomtatva minden részvényesnek megküldött, a közgyűlés kimondotta, hogy ennek előterjesztését, fölolvását nem kívánja.

Az igazgatóság jelentésére Szentirmay Alajos részvényes tag tett néhány észrevételt, nevezetesen: az átmeneti kamatok mikénti elkezeltése tárgyában, továbbá kifogásolta az írástudatlan pórnap által kiállított váltók szabálytalanságát, s végre felvilágosítást kért a per alatt álló 165 darab váltóra nézve, melyeknek összege 131.434 koronát képvisel.

Szöllősy Lajos igazgató mindenik észrevételre megadta kimerítően, minden kétséget kizáró szakszerű nyilatkozatát, elosztatva ez által felszólamló minden aggályát, kételyét, s ezen nyilatkozatát a közgyűlés egyhangulag helyeslő tudomásul vette.

Az igazgatóság által előterjesztett, az intézetet érdeklő ügyek tudomásul vétele után, a vegyes bizottság azon indítványa került szőnyegre, mely szerint a jegyzőválasztási jog, mely eddig a közgyűlés hatáskörébe tartozott, utaltassék az igazgató tanácsra és a jegyző ne választassék évről-évre, hanem minden gyűlés alkalmával az igazgató-tanács által jelöltessék ki az illető egyén és esetről esetre biztassék meg a jegyzőkönyv vezetésével, mert az eddigi tapasztalatból az tűnt ki, hogy a megválasztott jegyzők hanyag megjelenésük és felületes eljárásuk következtében a jegyzőkönyvek nem lettek kellő pontossággal, szabályossággal vezetve; ezen intézkedés által az intézet kiadása is kevesbedik,

mert az így esetről-esetre kijelölt jegyző nem kap állandó fizetést, legfőlegb egy meghatározandó külön díjazásban fog részesülni, mely díjazás sokkal kevesebb lesz, mint egy állandó jegyző fizetése.

Ezen intézkedés a jelen gyűlés alkalmával mindjárt életbe is lépett és a gyűlési jegyzőkönyv fölvételére jelenleg Szöts Sándor ref. lelkész kértett föl és jelöltetett ki.

A vegyes bizottság indítványba hozza a titkári állomás eltörlését és helyébe egy segéd-könyvelő állást szervez 750 frt évi fizetéssel. — helyes indokolás után a közgyűlés a vegyes bizottság ezen indítványát elfogadta.

Ugyancsak a vegyes bizottság a főkönyvvezető évi fizetését 900 frtról 1050 frtra javasolja fölemelni. Ennek ellenében Szöllősy Lajos igazgató kifejti, hogy a könyvvezetői állás a legterheesebb az intézetnél; ennek működésén forognak meg az intézetnek minden ügyei és a naponkint rohamosan fejlődő ügyek nagy felelősséget és súlyos munkaterhet raknak vállaira, — ennél fogva indítványozza, hogy a főkönyvelő fizetése 1200 frtban állapíttassék meg.

A felügyelő-bizottság elnöke, Dobay Károly ügyvéd, a vegyes bizottság véleményéből kifolyólag nem tartja méltányosnak a fizetés fölemelését, és az intézetet nem is akarja terhelni folytonos fizetési emelésekkel, de nem akarja azt az abnormis állapotot se előidézni, hogy a könyvelő fizetése nagyobb legyen, mint az igazgatóké, — ennél fogva kéri a közgyűlést, hogy a kifejtett indoknál fogva határozzon.

A közgyűlés helyeslő a felügyelő-bizottsági elnök érvelését, a vegyes bizottság javaslatát fogadta el és a fizetésfölemelést elejtette.

A felügyelő-bizottsági és igazgatósági jelentések alapján az 1894. évi zárszámadások megállapítottak és elfogadtattak, s a tiszta nyereség fölosztása akként lett megállapítva, hogy egy törzsbetét után 1893. évi osztalék gyanánt 18 korona fog kifizetettüni.

Ezután az elnökválasztás ejtettvén meg, a közgyűlés egyhangulag, meleg lelkesedéssel Pogány György ő méltóságát választotta meg, ki minden időben páratlan tapintattal részrehajlatlanul vezette a gyűléseket és törhetlen erélyvel, buzgalommal oda igyekezett hatni, hogy e szépen virágzó intézet ugyanolyan, mint megbízhatóság, hitel tekintetében a vidéki elsőrangú pénzintézetek sorában foglalhasson helyet.

Szöllősy L. igazgató indítványozza, hogy az intézet szeretett elnökének jegyzőkönyvi elismerés nyilváníttassék és ez indítványt a közgyűlés örömmel tette magáévá.

hely), dalár (dalos, énekes), dalárda (dalkar, énekkar), ezukrászda (ezukrászolt), usoda (uszóiskola), zenede (zeneiskola), ügyér, ügynök (ügyvivő), áldozár (áldozó pap), tanonc (inas, iparos tanuló), kegyenc (kegyelt), kedvenc (kedves, kedvelt), lelenc (talált gyermek) védenc (védett, pártfogásba vett), jogar (kormánypálea, királyi pálea) lovar (műlovas), tudor (doktor) stb. stb.

Amagyar nyelv természetével ellenkezik, hogy akár a képzésnél, akár az összetételnél valamelyik tag megcsönkuljon, ezért kell indító ok-ot mondani indok helyett, indulóházat, pályaudvart indulóház helyett, megokolt, okadatolt indokolt helyett, szünetet szünidő, védő beszédet védbeszéd, mérstant mértan, vonzóerőt vonzerő, nyugvóhelyet nyughely helyett stb., gondvisel, képvisel (képét, gondját viseli valakinek).

Nem magyarosak a túllal alkotott következő fajta összetételek sem: túlmerész (vakmerő), túlboldog (felette, szerfelett boldog), túlédés (módnélkül édes), túlél (tovább él valakinél) túllép (átlép, áthág) túlszárnnyal (erről nem-e?) (felülkerekedik) stb.

Igen sűrű és felette hibás az s képzős mellékevek helyett -teljes és -dús végű összetételek használata: erőteljes (erős) szelleműs (szellemes) stb. Hasonlók a következők: örömittas (örömtől ittas), munkaképtelen (nem munkabíró, munkára képtelen), életképes (életre való), elvhű (következetes, elvéhez hű, változatlan elvű) stb. stb.

De talán egy alkalomra elég is ennyi. Épen ezért még csak a nélkülöz-zel számolok le s aztán pár hétre elhalasztom a további fejtegetéseket.

Hát már a nélkülöz ellen is van kifogása, utoljára minden szónk rossz lesz, ez már világos málicia s valóságos vexálása a keresztyén embernek! — mondhatják némelyek, de én mégis kénytelen vagyok statáriumot tölteni felett is, nagy, erős vádaim vannak ellene. Állj elé tehát vádolt és vald meg legelőször is származásodat! Névutóból z képzővel származtál; no ez törhető eredet, ilyen aláz kollégádé is, pedig ő meg alázkod-dá öltözve, a legfelsőbb körökben is igen sűrűn megforog. Lásuk már most foglalkozásodat; no ez felette gyanus (majdnem túlgyanus t mondék): elveszed más becsületes társad elől a kenyeret és az ő képükben mutogatod magadat, szólanak a vádak. Ime a bizonyítékok: Eddig így beszéltek: tanuló koromban sokat nyomorogtam, sok szükségem szenvedtem, a könyvre szükségem volt, de bor nélkül ellehettem; a pénzben nagyon szűkölködtem, tehát semmi alapja sine a mende-mondának, hogy küzdelmek nélkül nőttem fel. Ime: nyomorog, szükségem szenved, szükség van rá, elvan nélküle, szűkölködik valamiben, nincs, hiányzik valami, ez a hat kifogástalan társad tett panaszt, hogy a fenti helyekről kiszorítottad s az ő képükben ott pompázol ekképen: Tanuló koromban sokat nélkülöztem, és újra nélkülöztem; a könyvet azonban nem nélkülözhettem, de a bort könnyen nélkülöztem, a pénzt pedig nagyon nélkülöztem, tehát minden alapot nélkülöz az a mende-monda, hogy küzdelem nélkül nőttem fel.

Ezek erős vádak, mentséged nincs ellenük, tehát pusztulj! ez az ítéletem.

Kolumbán Samu.

Az elnök megköszönve a bizalmat, elfoglalta az elnöki széket és a választások az 1894—98. (5 évi megbizatással kezdetüket vették.

Az igazgatók lemondása után a közgyűlés nem várta be, hogy a kijelölő bizottság ajánlatba hozza őket: egyhangú lelkesedéssel újból megválasztották és az esküt az igazgatók a közgyűlés előtt azonnal le is tették.

Szöllősy Lajos ezen újbóli megválasztását megköszönve, kijelentette, hogy mindaddig, míg a valuta-rendezés által az intézetnél szükségelt változások miatt a pénzügyi ügyei rendbe nem jönnek, megtartja állását, de nem ígérheti, hogy az öt éven át igazgatói állásában megmaradhasson.

E kijelentés némi lehangoltságot idézett elő, hisz nem is képzelhetjük el, hogy ne álljon azon intézet élén, melyet ő nemes ambícióval, fáradtsággal, küzdelemmel azon színvonalra emelt, melyre mindnyájan büszkék lehetünk, — valjon a gyökértől elválasztható-e a törzs annak kára nélkül? . . . azért félre e gondolattal, . . . s habár belátjuk, hogy állása terhes és annyi évnek becsületes munkában eltöltött sulya megnehezíti azt, — de megkönnyíti és elviselhetővé teszi azt azon tudat, hogy egy intézet minden részvényesének odaadó föltétlen bizalmát, szeretetét bírja, . . . s a hol ilyen jutalom van, ott a küzdés, fáradság csak édes teher . . .

Az elnök utasítja a közgyűlést, hogy a meg-ejtendő bizottsági tagok választása végett egy kijelölő bizottságot válasszon. Ezen bizottságba be-választottak: Lázár György, Dobai Károly, Szóts Sándor, Szentirmay Alajos. A megválasztott kijelölő bizottság az elnök és igazgatókkal külön helyiségbe távozván tanácskozás végett, a gyűlés néhány perc-re fölfüggesztetett.

A kijelölő bizottság munkájával elkészülvén, az elnök újból megnyitja az ülést és kijelenti, hogy alelnöknek a kijelölő bizottság Szentirmay Alajost hozza ajánlatba, továbbá a felügyelő-bizottságba el-nöknek Dobay Károlyt, tagokul Hollaky Arthur al-ispánt és Réthy Lajost. Igazgatósági tagokul ajánlva lett Andersen László pénzügyigazgató, Dávid József, Dobay Ferencz, Hirsch Adolf, Dr. Hosszu Sándor, Issekutz Gergely, Lázár György, Moldovan Sándor, Peiser Lipót, Szóts Sándor, Téglás Gábor, Törbűlés Bertalan. A II-od fokú fegyelmi bizottság tagjaiul ajánlva lett Brúz László, Ferenczy Gyula, Hirsch Sámuel, Kojsevitz Leo, Nyikora György, Steiner Ferencz, Sztinne János és Werner Rudolf.

Az ajánlatba hozott egyéneket a gyűlés egy-hangulig megválasztotta.

A felügyelő-bizottság elnöke, ki e tisztséget majd 9 éve viseli, — a ki tudja ez állás nehézsé-geit, nem fog esodálkozni azon, ha az annyi éven át mintaszerű pontossággal hivatásszerűen betöltött állástól menekülni akart, de miután a közgyűlés ezen állást úgy betölteni, a mint az 9 éven át be-töltve volt, mással nincs reménye, — kérte a fel-ügyelő bizottság megválasztott elnökét, hogy marad-jon meg továbbra is állásában, sőt Szentirmay Ala-jos azon ohajának adott kifejezést, hogy ha az alap-szabályokba nem ütköznek, válasszák meg Dobay Károlyt a felügyelő-bizottság örökös elnökének.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés eloszlott.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses felhívásának engedve, bár alig hiszem, valjon képes vagyok-e várakozásának megfelelni, ígé-retemhez képest tudatom egyről másról. Ha a mértéket nem állja ki tudósításom, kérem egész hidegvérrel papirkosárba vele, hisz azért van az író asztala mellé helyezve, hogy a mi nem életre való, ott lelje halálát.

A mára összehívott értekezlet az egyházpolitikai ügyben fényesen sikerült. A választók színe-java gyűlt össze a casinóban s csakhamar az ülést meg is nyitja Dr. Meskó Antal e vidék egyik legnépszerűbb s tek-intélyesebb férfja. Utána Dáné Károly, az ő meg szokott nyugalmaival olvassa fel a Br Nopcsa Elek orsz. képviselőhöz intézendő bizalmi feliratot az egyház-politikai reform javaslatokkal szemben eddig elfoglalt álláspontja és elvhü-égeért.

Szünni nem akaró éljenzés kísérte a bizalmi fel-iratot, melyet Nalácz Ákos ur is elfogadott általános-ságban! Ő azon részleteket diffikultálta, melyek a feliratban felemlítve nem is voltak.

A küldöttségben, a jövő hó 4-én tartandó or-szágos gyűlésre jelentkezhetni Dr. Meskó Antalnál.

Ezzel a gyűlés véget ért. Indultunk már kifelé, mikor a vidéki papság, a kántorok és harangozók ki-séretében utunkat állja, nó de ez alkalommal igen békés

szándékkal. Ok bizony elkéstek s így Asztilian ur-nak nem nyílt alkalm a Galacztól Hátszegig magába-zárt, összegyűjtött, talán össze is tömörített a b e z u g-jait orkászzerű bömböléssel oda kiáltani.

Reá nézve az csak egészségi szempontból is üdvös lehetett.

Szörnyű felindult állapotban láttam a casinó termében ma egy uri embert neki rontani Fábri bar-átomnak. Hosszasan tudakoltam okát, de nem tudtam meg egyik féltől sem

Már-már beleuntam a fejemet törni a dolgon, mikor Józsi barátom a markomba nyomja a „Hunyad“ még festék-illatu legujjabb számát. Végig futom. S mit látok. Egy nyilttéri cikket, melyhez a szerkesztő, nem tudom, el sem képzelhetem, mily összegű — akarom mondani: mi okból irt bevezetést. Végig olvasom a bevezetést, melynek címe: „A szerkesztő postája.“ Hát ilyen is van, azaz olyan, hogy a szerkesztő urak postálkodnak a nyilttéri cikkel, avagy csak magya-rázattal szolgálnak a könnyebb megérthetés céljából? Ezt komolyan kérdelem, mert ezt igazán nem tudom. Én mindig azon hitben voltam, hogy a jól megfizetett nyilttérhez, a szerkesztő urak nem szoktak commen-tárt fűzni. De látom 's bámulok rajta!

Már csak elolvasom a megérthetetlennek jelzett „Nyilatkozat“-ot. Isten bizony ahoz kár volt magya-rázó bevezetést írni, mint valami filozófiai tanul-mányhoz. Hisz azzal csak az értéke van felemelve annak az átkozott nyilatkozatnak. Hisz mindenki megérti azt, hogy az a polyp nem valami illatos virág, plane ha „mostohá“-val hozzák kapcsolatba s a mér-ges férgek, melyek a fák leveleit ellepik a nyári es-téken, kivált ha a hold is sétauton van: a kolum-bácsi legyek, melyek igen veszedelmesek. Az igaz, hogy lehetnek olyanok is, kik talán nem értették azt a mérges nyilatkozatot, még a szíves magyarázat daczára sem, nó dehát tanuljanak, menjenek iskolába, vagy ha ariá még tul-íjjak: óvodába, mert már a napokban, hál istennek Hátszegen is utána iramodva a kulturának — negyülük.

Mikor az aláírást megpillantottam, isten ugyse mindjárt kitaláltam, mért folyt a csete-pate.

Ma se, de holnap se fogok annak nyitjára jönni, miként lehetséges az, hogy a megtámadja b-t illetve egy előttem ismeretlen neki rontson Fábriak, ez nyugodtan sug megtámadójának egy pár szót s az esze-veszetten rohan s meg sem áll: az iskoláig, s ott fejté a kapufélfához üti e szókkal „oh te buta!“ Ezt kérem a perczes gyerek sugta meg nekem.

Miután egy kissé szórakozott vagyok, ugy e tekintetes szerkesztő ur megenged egy kis ismétlést, akarom izé mondani, egy visszapillantást vetni a magyarázatára a nyilatkozatnak. Kérem szépen ne rán-czolja a homlokát, hisz tudom én, hogy türelmes, mint minden szerkesztő. Még azt szeretném csak megtudni, hogy a tárczacikk-íróknak okvetlen mutyiha kell dolgozzanak a szerkesztővel, vagy megfordítva? Az én eszem — már nem tudom helyesen-e vagy nem — ugy emésztette fel a dolgot, mintha „Marosszéki“ ur a szerkesztővel átdolgoztatta munkáját. Mondom, nem tudom s azért az utbaigazítást szívesen fogadom bár-kitől is, mert tanulni nem szégyen

Bocsásson meg tekintetes szerkesztő ur, hogy oly soká untattam. Igérem — ha beválok — rövi-debb leszek jövőre, addig is vagyok a tekintetes szer-kesztő urnak

Hátszeg, 1894. február 25-én.

alázatos szolgája
Krestof.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Székely János sóhivatali ellenőrt a maros-solymosi magyar királyi hivatalhoz sótárnokká nevezte ki.

— **Müllner Mihály** vendéglőst és nejét fájdalmas csapás érte: 3 és fél éves kedves kis leánykájuk, Ilonka, febr. hó 28-án éjjel megszünt élni

— **Egyházi közgyűlés.** A dévai reform. egyház ez évi rendes közgyűlését folyó hó 4-én délelőtt 1/2 11 órakor tartja meg a papilak tanácskozó termében. Tárgyai: 1., Lelkészi jelentése az egyházközség 1893-ik évi életének jelentősebb mozzanatairól. 2., A mult évi számadások megvizsgálása. 3., Tisztujtás. (Választandó kezelő, gondnok, ügyész és 5 presbyter) 4., Az új egyházi adózási szabályzat értelmében a presbyterium határozatai ellen beadott felebbezések ellátása. 5., Neta-láni indítványok. 6., Elnöki zárzó. Felhívjuk a köz-gyűlésre az érdekeltek figyelmét.

— **F. hó 28-án** tartott választásnál városi kép-viseleti tagoknak megválasztottak: rendes tagok: Téglás Gábor, Peiser Lipót, Kuteán Antal, Réthy Lajos,

Hermann Kálmán, Oláriu Joachim, Issekutz Gergely, id. Kovács András, Glück Jakob, Lázárics János, Pozsonyi Árpád, Radó János, László Ignác, Moldován Justin, Dr. Nagy Béla, Popovics Ignác, Gámenczy Domokos, Kibédy Lajos, Lukács József, Kun Róbert.

— **A dévai nemzeti casinó** választmánya legutóbbi gyűlésén a kiküldött hármás bizottság véleményét, mely szerint az épület kibővítették, elfogadta, — és indít-ványozta, hogy az alapítók fölkéressenek, hogy bele-egyezéseiket adják arra nézve, hogy az építés költ-ségei fedezésére szolgáló összeget engedjék meg jel-zálogilag a casinó épületére bekebelezni. Az alapító tagok f. hó 25-én tartott értekezleten elvileg elfogadják a választmány indítványát és belegeyeznek a szükség-lendő költség felvételére, de csakis azon föltétel mellett, ha a casinó az utca homlokzatára dülve fog kiépítettni, de az ellen előre is tiltakoznak, hogy a felveendő kölcsön olyan toldozás-foldozás czéljaira fordíttassék, melyben eddig a casinó nagy gyakorlatot szerzett. Igazán hálás előismerés illeti az alapító tagokat, midőn ez áldozatot meghozni késznek nyilatkoztak, — már a mult évben is ilyen szellemben határoztak, — de akkor éppen azok az urak voltak ellene az utcára való építésnek, a kik mos belátva ennek czélszerűségét, indítványt tettek annak illetén módon való tervezésére. A casinó kibővítése által nemcsak a casinótagok fognak nyerni végtelen sokat kényelem tekintetében, hanem a bérleti összeg is oly magasra lesz emelhető, hogy abból a fölveendő kölcsön is törleszhető lesz — és a casinó épület értéke a mostaninál legalább megháromszorozódik — de fog nyerni vele a város, mert így kibővítve az épület annak egyik disze lesz; — fog nyerni vele az a közönség is, kik habár nem casinói tagok — de kényelmes mulató helyet fognak találhatni a földszinten tervezendő csinos kávéház vagy sörcsarnok helyiségében. Az ne zavarja meg a terve-zendő építésnél az irányadók buzgalmát, jó akaratát, hogy az utca felől a drága vaskerítés már készen áll, mert ezt értékesíteni lehet aképen, ha a képezde kerítéséhez, mely szintén vas-anyagból lesz előállít-andó, csekély árleengedéssel alkalmazhatják.

— **Szép eredményű gyűjtést** eszközölt a dévai reform. egyház előjárósága, templomának és tornyának restaurálására. Mint illetékes helyről értesültünk, e czélra kevés híján immár 7700 frt gyűlt össze, mely-ből a 400 frt gyűjtési költség levonása után a hely-beli takarékpénztárban rendelkezésre áll 7300 frt. Nem kételkedünk, hogy a még hiányzó 2700—3000 frt is össze fog gyűlni s a resztauráció munkája már ez évben megkezdhető és a milleniumra befejezhető lesz. Minden-esetre óhajtandó, hogy a nagy műtörténelmi becsűsel bíró szép ódon templom restaurációja a történelmi hű-ségnek, a gyülekezet méltóságának és városunk szé-pészeti érdekeinek megfelelőleg eszközöltessék.

— **A dévai iparos ifjak köréből.** A dévai iparos ifjaknak 3 évvel ezelőtt alakult s azon idő óta szépen virágzott önképző és betegsegélyző egyesülete felosz-lani készül. Ennek oka nem az ifjakban, nem is a vezetőikben, hanem magában a törvényben van, mely az u. n. „segélypénztár“-ak felállítása által lehetetlenné tette az ily önkéntes belépésen alapuló önképzőkörök fennmaradását. A szegény ifjak kétfelét nem fizethetnek, mert nincs hozzá anyagi erejük. Nevezett egyesület közel egy év óta korábban megtakarított tőkepénzecs-kéből tengeti életét. Épen azért az egyesület élén álló férfiak a jövő vasárnap délután 4 órakor tartandó közgyűlésen javasolni fogják az egyesület feloszlását, nehogy a még most meglevő mintegy 200 frt tőke, minden jelentősebb szellemi és erkölcsi haszon nélkül felemésztessek. Kivánatos lenne, hogy ha már ezen ifjusági egyesület a törvény rendelkezése folytán fel-oszlani kényszerül, az iparterület lácson utána tör-vényszabta dolgának és állítsa fel városunkban a ifjusági betegsegélyző pénztárt.

— **Egybehívó.** A »Második Dévai Temetkezési Egylet« tagjai felkéretnek résztvenni a f. évi márczius hó 4-én, vasárnap d. u. 3 órakor, a városház nagy-termében megtartandó VI-ik rendes közgyűlésre. — Tárgyai: 1. Az általános közgyűlés megnyitása; a tisztikar és választmány tevékenységéről szóló általános jelentésének felolvasása és a felmentés megadása a közgyűlés napjáig 2. Az 1892. és 1893-ik évek zár-számadásainak felülvizsgálata, felmentés megadása. 3. A tisztikar és választmány általános megválasztása az 1894—1886. évekre. 4. Néhai egyleti tag »Cincu C. Emilia szül. Nicoara 60 frtos I-ső alapítványáról« szóló alapítólevélnek megerősítése. — Megjegyeztetik, hogy a jelenlévők közfelkiáltással vagy névszerint nyílt szavazással határoznak. — Kelt Déván, a választ-mánynak 1894 febr. hó 18-án tartott üléséből. Az egylet igazgatója: Oláriu Elek s. k. ügyvéd. Egylet titkára: Nicoara A. August s. k., ügyvédjt. és birtokos.

— A temesvári és zágrábi hadtestparancsnokságok rendeletet kaptak, hogy készenlétben legyenek, mert Szerbiában olyan mozgalmak kezdenek kifejlődni, hogy a határszélen egy fegyveres kordon felállítása esetleg szükségessé válhatik.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

A „Déva és Vidéke“ folyó évi 4. számában r. e. jelent „Emke“ kezdetű cikkére, mely bizonyos kérvényezők tekintélyére hivatkozva, nagyon élesen kikel ellenem, röviden csak az a válaszom, hogy kántorom előtt nem nemzetellenes gyűlöletből adtam kifejezést azon óhajomnak, miszerint működését a helybeli dalárdában szüntesse be, hanem éppen ellenkezőleg azért óhajtottam ezt, mivel a tekintélyes kérvényezők egyike, engem hazafias törekvéseimben meggátolandó, a dalárdistáknak megtiltotta, hogy kántoromnak, ki a magyar nyelvet nem bírja, a templomban a magyar énekek előadásában segítségére legyenek.

Ennyit tartottam szükségesnek az igazság érdekében a tekintetes szerkesztőség tudomására hozni, nem kétekedvén, hogy ezen válaszomnak is tért engedni becses lapjában, a mint helyet adott az igazságtalan vádnak is, ha nem akar t. i. azon gyanunak kaput nyitni, hogy a becses lapja a hazafiság czime alatt a személyes rosszakarat szolgálatában áll.

Kelt Nagyágon, 1894. február 22-én.

Hellmuth Ignác

r. kath. plebános.

Szivesen engedünk tért nyilatkozatának, — sőt örömmel vesszük, hogy önérzete fellázad a hazafiatlanság vádjá ellen, melylyel a „Déva és Vidéke“ című lap napi rovatában a kérvényezők jelentése alapján illette, habár ezen vád csak azon esetben vonatkozhatik reá, ha a kántor eltöltése a működéstől — csakugyan nemzeti gyűlöletből történt volna.

A „Déva és Vidéke“ szerkesztőségét a kérvényezők jelentése szerint — habár tévesen értesült is — semmi személyes rosszakarat nem vezette — mert azon rovatban világosanki van fejezve hogy „ha igaz a jelentés, ha igaz, hogy a kántor eltöltése, nem valami hivatalos cselekményből kifolyólag történt, hanem tisztán hazafiatlan rosszakaratból?“ ez esetben emeltetett a vád, — most, miután becses levele, melynek hitelt adni tartozunk, egészen más színben tüntetvén fel az ügyet — kénytelenek vagyunk az ön érdekében utána járni a dolognak, hogy a kérvényezőkkel szemben önnek méltó elégtételt adhassunk. a szerk.

IGAZSÁGÜGY.

Bűnügyi tárgyalások.

1894. márczius 12-én:

vajdési D r e g o j Káandin és két társa ellen szászvárosi Fekete Károly timár segéd kárára elkövetett rablás büntette, — szászvárosi A l m á s Krusicza ellen a Zsurzs Dumitru kárára elkövetett csalás büntette, — nagymási Neuvirt Ferencz ellen a Kugel Jakab kárára elkövetett lopás büntette miatt;

1894. márczius 13-án:

tiszai S o j k a Juon lui Gyorgye ellen a Monga József sérelmére elkövetett súlyos testi sértés büntette, — fíntóági L á z á r Todoszie lui Juon és 12 társa ellen a Heczégán József sérelmére elkövetett súlyos testi sértés büntette miatt;

1894. márczius 19-én:

dálnoki T o d o r Julia és két társa ellen a Keresztes Juliánna személyén elkövetett gyilkosság, — valamint a saját gyermekén elkövetett gyermekölés büntette miatt;

1894. márczius 20-án:

godinesdi M o j s z e Sámson és 6 társa ellen a Rosu Alexandru sérelmére elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt.

Hetipiacz Dévau

1894. február hó 24-én.

Tiszta buza	30 liter	1.50—1.70
Elegy	„ „	1.30—1.40
Rozs	„ „	1.10—1.20
Tengeri	„ „	1.05—1.15
Zab	„ „	0.90—1.00

A budapesti és bécsi gabona-piacz lanyha kereslet folytán minden gabona nemből árcsökkenést jelent.

A kis lutri húzásai.

Budapest febr. 17.	24	2	33	40	41
Nagy-Szeben febr. 21.	39	41	8	10	33
Brünn febr. 28.	44	26	69	54	30
Temesvár febr. 24.	34	55	56	71	44

Felélős szerkesztő: Szentirmay Alajos.

Kiadótulajdonosok: Kroll és Társa.

Sz. 938—894.

Pályázati hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Déva város tanácsánál a végleg megüresedett községi bírói és árvaszéki előadói ülnöki együttes állás évi 500 frt javadalmazással, továbbá az 1894. évtől kezdődőleg a városi tanácsnál ujonnan rendszeresített következő hivatali állások u. m. egy aljegyzői állás évi 600 frt, egy számvévi állás évi 600 frt és végül egy irnoki állás évi 500 forint fizetéssel, folyó évi márczius hó 27-én délelőtti 10 órakor a megye alispánjának folyó hó 25-én kelt 1252—894 számú rendeletével kizűzött tisztujtó városi közgyűlésen választás utján betöltendők lesznek.

Felhívom ennél fogva az említett hivatali állások egyike vagy másikára pályázni ohajtókat, hogy szolgálati és hivatali képességeiket igazoló egyéb okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat legkésőbb folyó évi márczius hó 26-ik napjáig alólirotthoz nyujsák be, mivel később érkező pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

Déva 1894. febr. 26.

Issekutz Antal
polgármester.

82
1894

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírótság 19—93. számú végzése által f-szálláspataki Kenderessy Árpád javára, vulkáni Bruzán Juon ellen 407 frt 62 kr. tőke, ennek 1893. évi január hó 1. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 31 frt 74 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 760 frtra becsült juhok, lovak és szarvasmarhákból álló ingóságok, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 98—94. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Vulkánban gyulababí részében alperes lakásán leendő eszközésére 1894.

év márczius hó 19-ik napjának dél előtt 10 órája határidőül kizűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pujon, 1894-ik évi február hó 24. napján.

Mirtse Diénes

kir. bir. végrehajtó.

80
1894.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírótság 1929—90 számú végzése által f-szálláspataki Kenderessy Árpád javára f-szálláspataki Antal Salamon ellen 190 frt tőke, ennek 1888. évi október hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 42 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 508 frtra becsült szarvasmarhák, lovak és gabonából álló ingóságok, nyilvános árverés utján eladatni fognak.

Mely árverésnek a 96—94. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis F-Szálláspatakán alperes lakásán leendő eszközésére 1894. év márczius hó 20-ik napjának dél előtt 9 órája határidőül kizűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pujon, 1894-ik évi február hó 24. napján.

Mirtse Diénes

kir. bir. végrehajtó.

Becker Károly

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa-kereskedése
főtér * DEVA * főtér

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

üveg-, porcellán-, kőedény, lámpa- és díszműáruczikkekben.

Megrendelések — ugy helybeli mint vidéki — a legpontosabban és legjutányosabb árban eszközöltetnek.

Felvállalok épület-üvegezéseket legolcsóbb árak mellett

Illó tisztelettel

BECKER KÁROLY.

A még eddig felülmulhatalan valódi

Malártsik-féle

patkányirtó-pogácsa

azon rendkívüli pusztító szer, amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondot anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna.

Ezen patkányirtó szer sem Phosphort, sem Strychnint sem Arzenikumot vagy más mérgeként ható szert nem tartalmaz, tehát házi állatoknak teljesen ártalmatlan.

1 nagy csomag ára használati utasítással 30 kr. = 60 fillér.

1 kis „ „ „ „ 15 „ = 30 fillér.

Viszont elárúsítók kedvezményben részesülnek. — Próbarendelmények melyek 4 kis vagy 2 nagy csomagból állanak, legczélszerűbben 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltetnek. — Ezen patkányirtó szer valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarország minden nagyobb fűszer- és gyógyáru kereskedésében.

Malártsik György.

az igazán bámulatos hatású patkányirtó pogácsa feltalálója
Sátor-A-Ujhelytt (főtér).

Raktár: Déván: Steiner Ferencz, — Szászvároson: Wallepagi F. uraknál.